

ROZPORZĄDZENIE**Ministra Zdrowia Publicznego**

w przedmiocie regulaminu nauki i służby w państwowych Szkołach położnych na obszarze b. zaboru austriackiego.

Na podstawie art. 2 ust. 15 i 16 Zasadniczej Ustawy Sanitarnej z dn. 19 lipca 1919 Dziennik Praw Państwa Polskiego № 63 poz. 371 zarządzam, co następuje:

Art. 1. Nadzór nad państwowymi Szkołami położnych sprawuje państwowa władza administracyjna (sanitarna) II instancji. W ostatniej instancji podlegają te Szkoły Ministerstwu Zdrowia Publicznego.

Art. 2. Dyrekcję państwowej Szkoły położnych sprawuje jej profesor, on zastępuje Szkołę na zewnątrz i jest odpowiedzialnym za jej kierownictwo. Profesor Szkoły położnych udziela nauki w szkole tak teoretycznie, jak i praktycznie, przy pomocy dodanych mu asystentów, elewów i położnych.

szkolnych, na podstawie programu nauk, przepisanego przez Ministerstwo Zdrowia Publicznego. Asystentów i elewów mianuje, na wniosek dyrektora Szkoły, przedstawiony za pośrednictwem państwowej władzy administracyjnej (sanitarnej) II instancji Ministerstwo Zdrowia Publicznego. Mianowanie na te stanowiska opiewa na lat dwa, może jednak być powtórzone dwukrotnie. Położne szkolne mianuje na wniosek dyrektora szkoły państwowa władza administracyjna (sanitarna) II instancji.

Mianowanie położnych opiewa na dwa lata, może jednak być przedłużone na dalsze okresy dwuletnie, najwyżej jednak do lat dziesięciu.

Art. 3. Nauka w państwowych Szkołach położnych jest bezpłatna.

Do nauki praktycznej używa się tego materiału rodzących kobiet, którym dotycząca Szkoła położnych rozporządza. Szkoła położnych ma rozporządzać również wystarczającym materiałem ginekologicznym. Przy Szkołach położnych winien być nadto urządzony i należycie prowadzony, pod kierunkiem lekarza—pedjaty, oddział osesków. W braku takiego oddziału winny uczennice odbyć w ciągu roku szkolnego teoretyczny i praktyczny kurs pielęgowania osesków na oddziale klinicznym lub szpitalnym.

Art. 4. Na kurs do Szkoły położnych mogą być przyjęte kobiety, które nie przekroczyły 40 roku życia, a gdy są stanu wolnego, skoro ukończyły 21 rok życia. Dyrektorowi Szkoły służy prawo czynienia wyjątków od tej zasady w przypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie.

Art. 5. Kandydatki winny przedłożyć metrykę chrztu lub urodzin, ewentualnie metrykę ślubu, lub jeżeli są wdowami metrykę śmierci swego męża, urzędownie potwierdzone świadectwo moralności, świadectwo zdrowia, wydane przez lekarza urzędowego, wreszcie świadectwo szczepienia ospy, względnie rewakcynacji.

Art. 6. Celem przyjęcia do państwowej Szkoły położnych winny kandydatki przedłożyć świadectwo przynajmniej z ukończenia z dobrym postępem szkoły ludowej względnie powszechnej. Dyrektorowi Szkoły służy prawo poddania poszczególnych kandydatek egzaminowi wstępnemu, celem stwierdzenia, czy są one odpowiednio uzdolnione do należytego korzystania z nauki w Szkole położnych.

Art. 7. Kandydatki uznane za zdolne do przyjęcia wpisuje dyrektor do katalogu Szkoły. Przyjętym kandydatkom wydaje dyrektor kartę przyjęcia, zaopatrzoną w fotografię uczennicy.

Art. 8. Kurs dla położnych rozpoczyna się dnia 1 października a kończy dnia 1 lipca każdego roku.

O rozpoczęciu kursu powinien dyrektor umieścić w sierpniu ogłoszenie w dzienniku urzędowym tej państwowej władzy administracyjnej II instancji, na której terytorjum Szkoła ma siedzibę, oraz w miarę swego uznania w miejscowych pismach codziennych.

Obok głównego kursu dla wykształcenia położnych, mają się odbywać w każdej Szkole co rok, w miesiącach letnich, czterotygodniowe kursy powtarzania dla położnych. Urządzenie tych kursów uregulowane będzie osobnem postanowieniem.

Art. 9. Podczas trwania kursu powinny uczennice mieszkać stale, o ile na to stosunki lokalne pozwalają, w specjalnie na ten cel urządzonym i połączonym ze Szkołą, internacie. Koszty utrzymania w internacie ponoszą uczennice z własnych funduszków. Dla niezamożnych uczennic znajdować się będzie w każdym internacie pewna ilość miejsc bezpłatnych, którą oznaczy Ministerstwo Zdrowia Publicznego. O przyznaniu bezpłatnego

miejsca w internacie decyduje państwowa władza administracyjna (sanitarna) II instancji na wniosek dyrektora Szkoły.

Art. 10. Poza wykładami uczennice, podzielone na zmieniające się grupy, biorą przez cały rok udział w zajęciach praktycznych w Szkole względnie połączonym z nią zakładzie porodowym i muszą przez cały czas tych zajęć przebywać w Szkole wzgl. zakładzie.

Art. 11. Uczennice, objawiające już podczas kursu nauki swą niezdolność do służby położnych, lub które dopuściły się ciężkich przekroczeń w służbie, może dyrektor wykluczyć ze Szkoły.

Przeciw decyzji dyrektora przysługuje wykluczonej prawo odwołania się w przeciągu dni ośmiu do państwowej władzy administracyjnej (sanitarnej) II instancji, która rozstrzyga sprawę ostatecznie.

Art. 12. W ciągu kursu mają uczennice przed profesorem składać praktyczno-teoretyczne egzaminy, a z końcem roku szkolnego egzamin próbny. Po ich złożeniu mogą być dopuszczone do ścisłego egzaminu, celem uzyskania dyplomu na położną.

W razie niepomyślnego wyniku egzaminu próbnego, może profesor wezwać uczennice, aby przed zgłoszeniem się do egzaminu ścisłego, albo cały kurs powtórzyła, albo przez czas przez niego oznaczony uczęszczała na naukę.

Art. 13. Egzamin ścisły jest teoretyczno-praktyczny, a odbywa się przed Komisją, która składa się z dyrektora urzędu zdrowia, właściwej władzy administracyjnej II instancji lub jego zastępcy, jako przewodniczącego Komisji, dyrektora Szkoły i drugiego egzaminatora, wyznaczonego przez Radę Wydziału lekarskiego miejscowej, resp. najbliższej położonej Szkoły akademickiej.

Komisji tej należy przedłożyć dowody o każdej kandydatce, w których są zapisane kwalifikacje jej podczas nauki i wynik wszystkich poprzednich egzaminów. Każdy członek Komisji egzaminacyjnej ma prawo stawiać pytanie kandydatkom, w ramach podręcznika naukowego, używanego w Szkole położnych, i przepisów służbowych dla położnych.

Art. 14. Państwowa władza administracyjna (sanitarna) II instancji na wniosek dyrektora Szkoły oznacza czas, t. j. dzień i godzinę egzaminu i uwiadamia o tem członków komisji egzaminacyjnej.

Art. 15. Wynik egzaminu klasyfikuje każdy członek Komisji egzaminacyjnej, jako stopień „celujący”, „dostateczny” lub „niedostateczny”. Ogólny wynik egzaminu oznacza się według większości stopni.

Jedną większość stopni brzmi nie dostatecznie winna kandydatka cały kurs powtórzyć.

Kandydatki, które tylko od jednego członka Komisji egzaminacyjnej otrzymały stopień niedostateczny, winny według uznania Komisji egzaminacyjnej przez jeden lub więcej miesięcy, według wskazówek profesora, ćwiczyć się w Szkole, a potem poddać się u dotyczącego egzaminatora; lecz zawsze wobec przewodniczącego Komisji egzaminacyjnej, ponownemu egzaminowi.

Niedostateczny wynik tego ponownego egzaminu pociąga za sobą skutki oznaczone w ustępie drugim tego artykułu.

Więcej niż dwukrotne powtórzenie egzaminu ścisłego nie jest dozwolone.

Art. 16. Przewodniczący uwidocznia wynik egzaminu w protokole egzaminacyjnym, który prowadzić należy i w którym nadto należy zanotować wydanie dyplomu i dzień złożenia przyrzeczenia.

Art. 17. Po ukończeniu egzaminu ścisłego składają kandydatki w obecności Komisji egzaminacyjnej ślubowanie na ręce przewodniczącego, poczem otrzymują dyplom.

Ślubowanie i wystawianie dyplomu ma się odbyć według załączonych formularzy. Przy wydawaniu dyplomów należy wręczyć aprobowanej położnej egzemplarz przepisów służbowych dla położnych, którego odbiór potwierdza położna na dyplomie własnoręcznym podpisem.

Art. 18. Za egzamin ścisły uścić ma kandydatka takse 100 mk. pol., z czego każdy członek Komisji egzaminacyjnej otrzymuje po 20 mk. pol., zaś reszta taksy, po opędzeniu kosztu wygotowania dyplomu wraz z należytością stemplową, przeznaczoną jest na potrzeby Szkoły.

Przy każdym egzaminie powtórnym należy takse w taki sposób wymierzyć, aby na każdego członka Komisji, biorącego udział w tym egzaminie wypadała połowa wyżej oznaczonej taksy.

Kandydatka pokrywa również koszt egzemplarza przepisów służbowych, który jej wręcza się wraz z dyplomem.

Art. 19. Władzę dyscyplinarną nad personelem Szkoły położnych sprawuje właściwa państwowa władza administracyjna (sanitarna) II instancji wzgl. ustanowiona przy tej władzy Komisja dyscyplinarna.

Nakładanie kar porządkowych, za pomniejsze uchybienia służbowe należy do dyrektora Szkoły.

Art. 20. Dyrektor Szkoły położnych ma prawo udzielać podczas trwania kursu ustanowionym lekarzom i akuszerkom szkolnym urlopów do dni 8-iu. Dłuższych urlopów temu personelowi, jak niemniej wszelkich urlopów dyrektorowi Szkoły, aż do 6-iu tygodni udziela władza administracyjna (sanitarna) II instancji, zawiadamiając o tem Ministerstwo Zdrowia Publicznego. Urlopu dłuższego ponad sześć tygodni dla dyrektora Szkoły udziela Ministerstwo Zdrowia Publicznego, na wniosek władzy administracyjnej II instancji.

Art. 21. Dyrektor Szkoły położnych ma dostarczać za pośrednictwem władzy administracyjnej (sanitarnej) II inst. przepisanych przez Ministerstwo Zdrowia Publicznego sprawozdań i wykazów. W szczególności winien dyrektor po ukończeniu każdego kursu przedłożyć Ministerstwu Zdrowia Publicznego wykaz uczęszczania do Szkoły położnych i rachunek z dotacji Szkoły. Ma również wykazać liczbę uczenicy, ich narodowość i religię, wynik egzaminów, ewentualne cofnięcie się od złożenia egzaminu, liczbę wydanych świadectw i wykaz stypendystek.

Art. 22. Dyrektor stara się o rozpisanie konkursu na posadę asystentów i położnych szkolnych.

Art. 23. Asystenci winni pomagać dyrektorowi Szkoły w udzielaniu nauki oraz w spełnianiu obowiązków, wynikających z kierownictwa zakładu położnic, postępować ściśle podług jego wskazówek i zawiadamiać go o dostrzeżonych nieprawidłowościach.

W szczególności mają oni także odbywać ćwiczenia powtarzania z uczenicami według wskazówek dyrektora.

Art. 24. Asystenci obowiązani są prócz powinności, wynikających ze służby w zakładzie położnic jak: prowadzenie protokołu przyjęcia chorych i porodów, spisywanie historii choroby i t. p., do nadzorowania służby uczenicy i akuszerki szkolnych.

Mają się też starać o utrzymanie spokoju i porządku w lokalach przeznaczonych na zakład naukowy.

Art. 25. Asystenci winni są zastępować dyrektora Szkoły podczas jego nieobecności, według jego zarządzenia, ewentualnie także w udzielaniu nauki. Asystent pełniący służbę jest obowiązany do nieprzerwanej obecności w Szkole położnych. Gdyby zaś był zmuszony wydaleć się na krótki czas, winien poczynić zarządzenia, by w razie potrzeby mógł być zaraz odszukany i przywołany.

Art. 26. Położne Szkolne przeznaczone do służby w Szkole położnych są obowiązane do pomagania dyrektorowi oraz asystentom w ich powinnościach lekarskich, mają wykonywać sumiennie ich zarządzenia, jakoteż nadzorować i pouczać uczennice w czasie ich pobytu w zakładzie.

Art. 27. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje na obszarze b. zaboru austriackiego od dnia ogłoszenia.

Warszawa, dnia 17 września 1920 r.

Minister Zdrowia Publicznego:
w z. *Chodęko*

Załącznik № 1

do art. 17 rozporządzenia Mi-
nistra Zdrowia Publicznego
z dnia 17/9 1920 r.

FORMULARZ ŚLUBOWANIA.

Gdy Pani zadość uczyniła przepisany warunkom do uzyskania dyplomu położnych, wzywam Panią do złożenia uroczystego ślubowania, że ciężarnym, rodzącym i położnicom, do których Twej pomocy zawezwą, bez względu na ich stosunki majątkowe i na wynagrodzenie nieść ją będziesz jako położna zarówno szczerze i chętnie — że przytem wszystkie obowiązki, jakie ciążą na położnej według istniejących ustaw i rozporządzeń, jako też w szczególności według obowiązujących przepisów służbowych dla położnych będziesz spełniać punktualnie i sumiennie i że od tych Twoich obowiązków nie dasz się nigdy odwieść przez żadne względy.

Podaniem ręki stwierdzisz Pani swoje przyrzeczenie, że o tych swoich obowiązkach zawsze wiernie pamiętać będziesz.

Poczem kandydatka winna powtórzyć następujące słowa:

„Ślubuję przestrzegać tego, co mi właśnie przeczytano i com zrozumiała dokładnie”.

Oddaję więc Pani dyplom, który ją uprawnia do zgłoszenia się stosownie do przepisu u dotyczącej Władzy dla wykonywania swego zawodu jako położna, jako też wręczam Pani egzemplarz przepisów służbowych dla położnych, których postanowienia przy wykonywaniu zawodu mają Pani służyć za prawidło, a których otrzymanie masz potwierdzić na dyplomie własnoręcznym podpisem.

Poczem następuje podpisanie dyplomu przez położną.

Załącznik № 2.

Do art. 17 rozporządzenia Mi-
nistra Zdrowia Publicznego
z dn. 17/9 1920 r.

DYPLOM POŁOŻNEJ.

Dyrekcja Państwowej Szkoły Położnych w
poświadcza niniejszem, że Pani
rodem z, przynależna do..... uczęszczała
według przepisów na kurs dla położnej tej Szkoły, poczem zdała przed
Komisją egzaminacyjną do tego ustanowioną dnia..... ścisły eg-
zamin na położną z wynikiem....., czem udowodniła uzdol-
nienie swoje do wykonywania praktyki położniczej.

Po złożeniu przepisanego ślubowania przed podpisanym przewodni-
czącym Komisji egzaminacyjnej dnia..... nabyła prawa do wyko-
nywania na zasadzie niniejszego dyplomu praktyki położniczej w obrębie
Rzeczypospolitej Polskiej za zgłoszeniem się do właściwej Władzy miejsca
osiedlenia, stosownie do postanowienia wręczonych jej przepisów służbo-
wych dla położnych.

Dyrekcja Szkoły położnych

dnia

Dyrektor Szkoły położnych

Przewodniczący Komisji egzamina-
cyjnej

Potwierdzam niniejszem, że po złożeniu ślubowania otrzymałam egzem-
plarz przepisów służbowych dla położnych

podpis własnoręczny położnej

Zgłosiła się według przepisu do wykonywania praktyki położniczej

podpis lekarza powiatowego

(pieczęć)